A stack of newspapers is shown on the left side of the image, with a yellow pencil resting on a keyboard in the foreground. A red rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the title and authors of the book.

*Drogy v českých médiích
1999–2008: setrvalá remíza
mezi represí a minimalizací
škod*

Magda Juránková a Jan Morávek

Faculty of Social Sciences
Charles University in Prague

Zadání

- ❑ Vývoj medializace drogové problematiky v dlouhém období
- ❑ Analýza rámců ve veřejné politice
- ❑ *Jaký mediální obraz drogového problému a jeho možných řešení veřejnou politikou zpravodajská média svým čtenářům zprostředkovávají?*
- ❑ Metafora zázemí a bojiště

Co víme o mediálním obrazu drog v ČR

- převážně téma společenského ohrožení, řešení trestněprávními nebo medicínskými prostředky.
- politická témata nastolovali sami politikové; zdrojem nepolitických zpráv nejčastěji policie a soudy, méně NNO

Co víme o mediálním obrazu drog v ČR

Rámce drogového problému

- ❑ *symbolický nesouhlas*
- ❑ *punitivní*
- ❑ *minimalizace škod*
- ❑ *občanské svobody*
- ❑ *lékařské využití drog*

Co víme o mediálním obrazu drog v ČR

Prameny:

Sivek, Miovská a Miovský 2004,

Grohmannová 2006,

Drogy v médiích 2006,

Morávek 2007,

Běláčková 2008,

Novák, Miovský a Šťastná 2010

Faculty of Social Sciences
Charles University in Prague

Hypotézy

- ❑ častěji zastoupeni: politikové a rutinní zdroje (profesionální více než laické nebo aktivistické)
- ❑ souvislost s titulem
- ❑ kolísání v souvislosti s průběžnými zprávami
- ❑ přítomnost všech rámců

Metodologie

- ❑ Základní populace: 102 367 příspěvků
- ❑ Výběr: 3 070 příspěvků
- ❑ Celostátní deníky, televizní a rozhlasové vysílání, Zpravodajství ČTK
- ❑ Proporcionální náhodný stratifikovaný výběr
- ❑ 2 kategorie: sledované rámce, zdroje

Metodologie

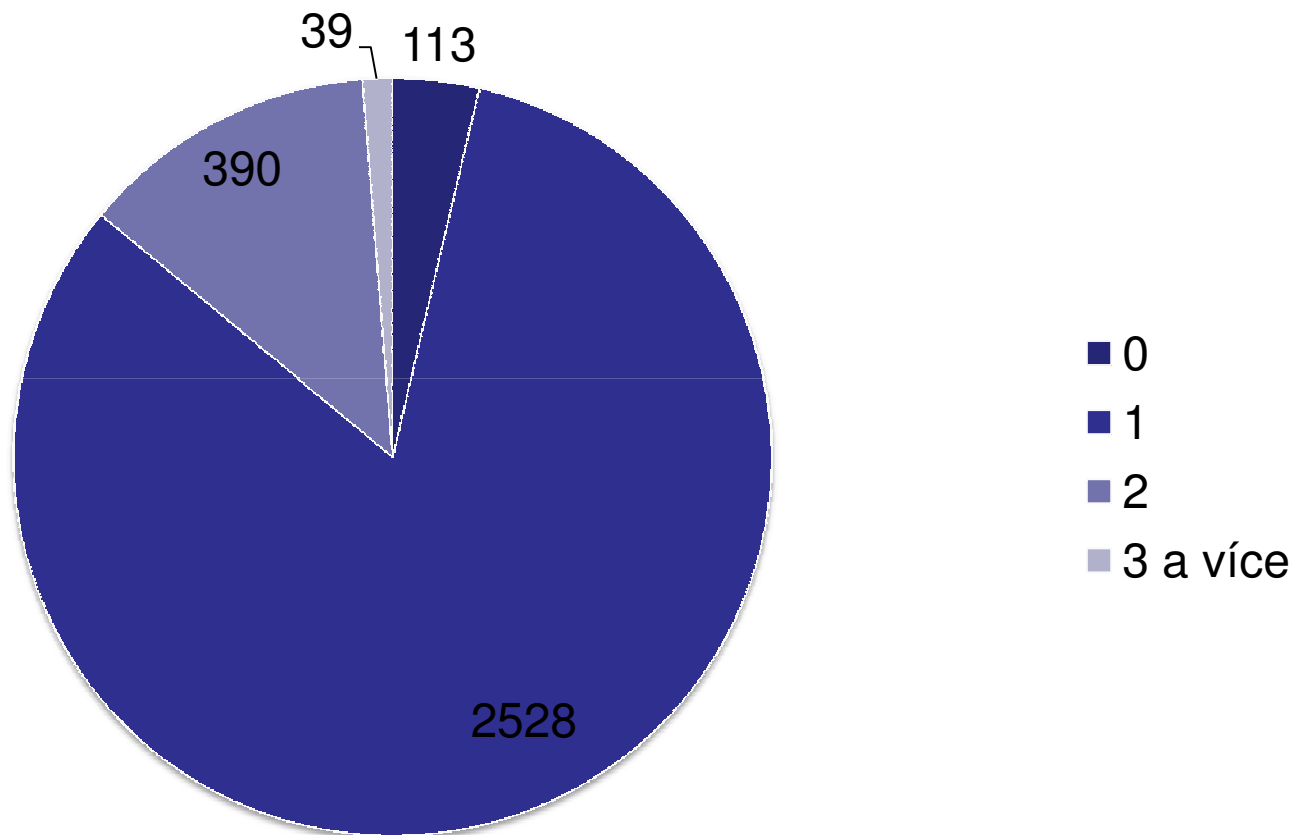
Skupiny zdrojů:

- experti
- trestněprávní orgány
- státní úředníci
- politikové
- neziskové organizace
- ostatní

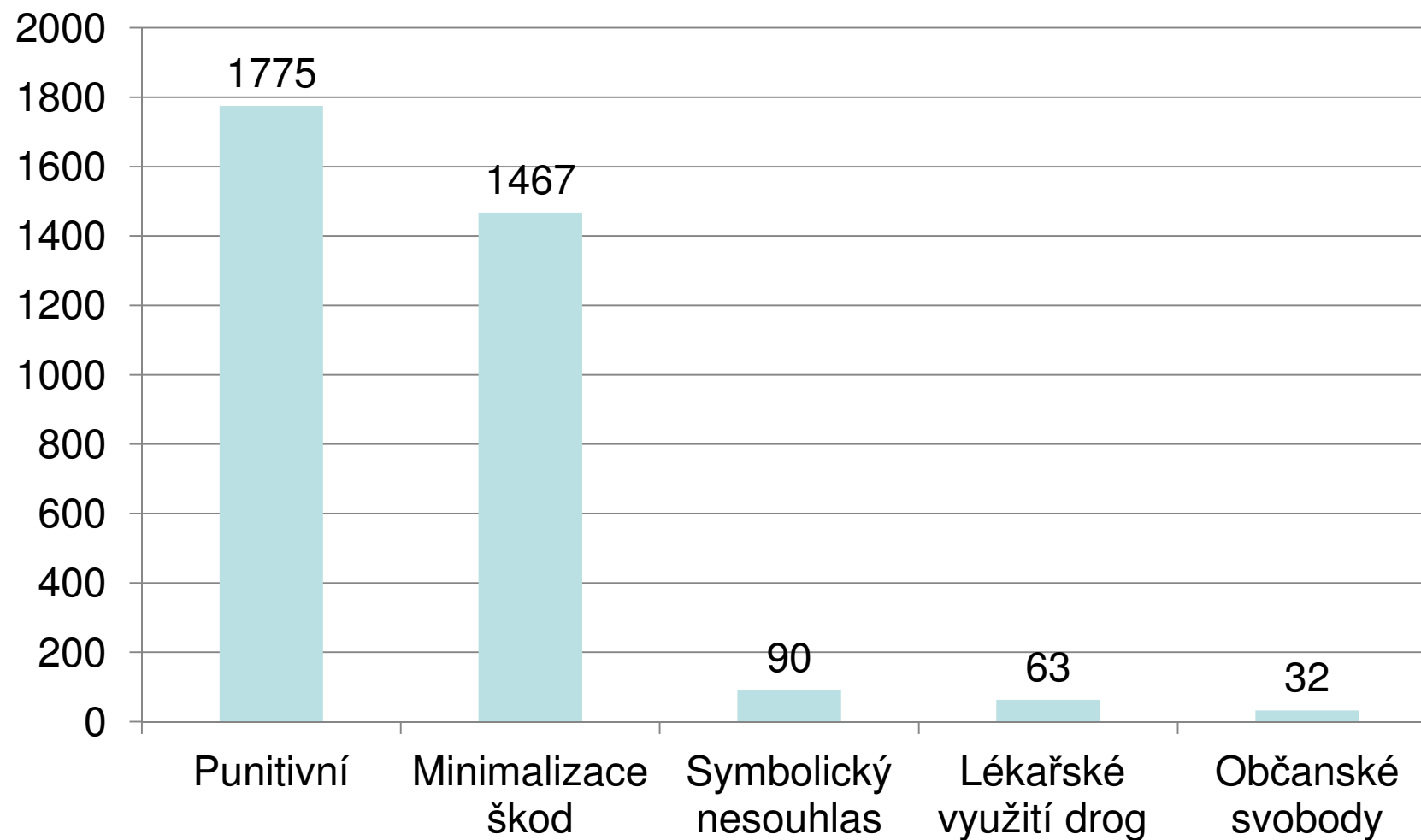

Faculty of Social Sciences
Charles University in Prague

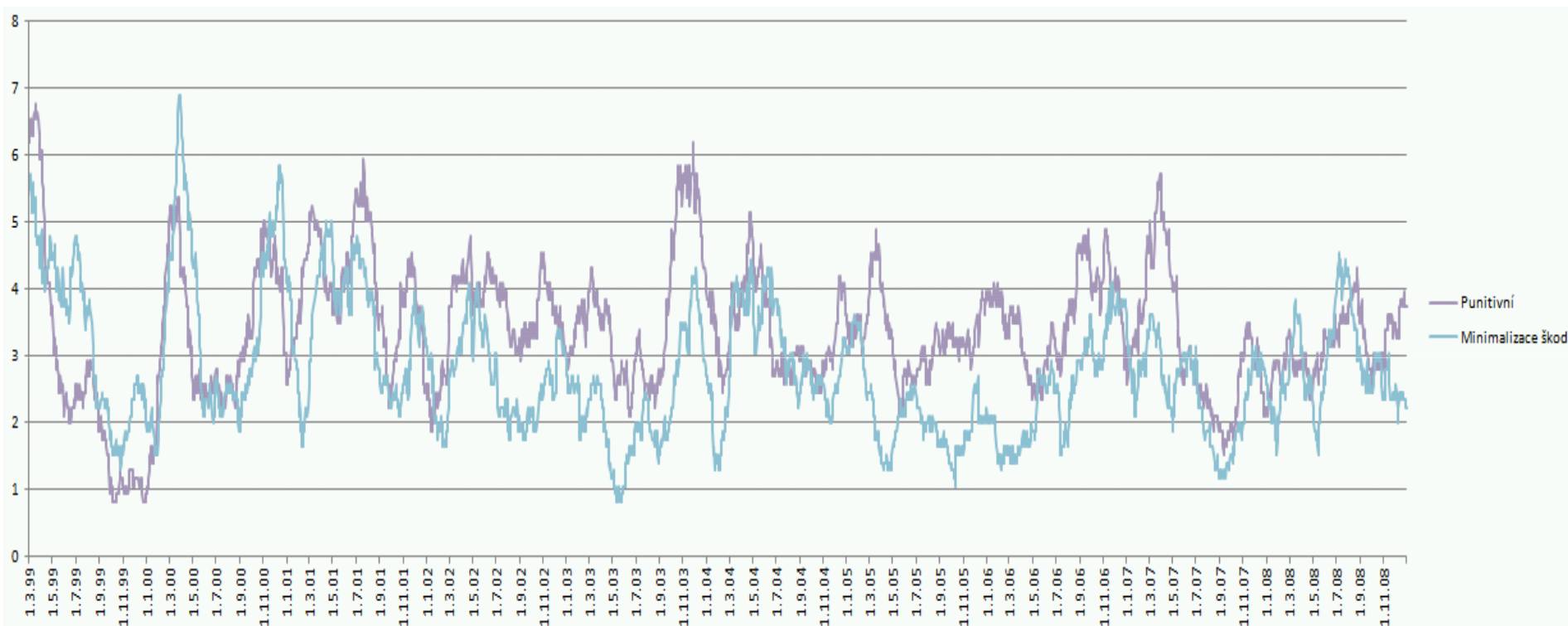
Distribuce příspěvků podle počtu přítomných rámců

Frekvence odkazů na rámce ve vzorku příspěvků

Časový vývoj odkazů na rámce punitivní a min. škod (60denní klouzavé průměry týdenního počtu příspěvků ve vzorku)

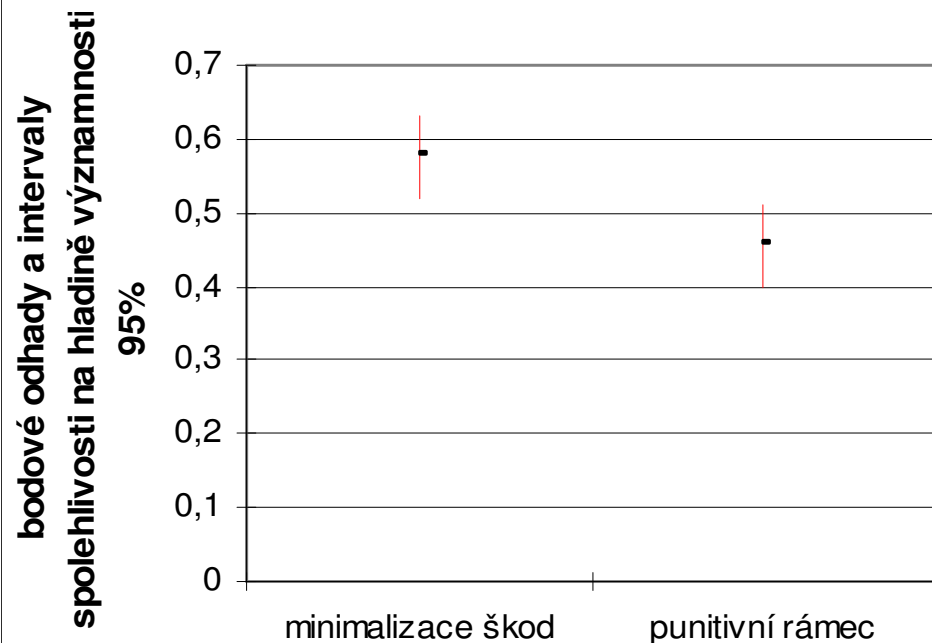

Průměrně ve vzorku 3,4/2,8 příspěvku/týden (puni/mini), min = 0,8/0,8, max = 6,8/6,9, SD = 1,0/1,0, Pearsonovo $r = 0,498$. Výběr tvoří 3 % základního souboru příspěvků

1999

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 1999

minimalizace škod

novela trestního zákona
(trestnost držení většího než
malého množství drogy)

činnost a financování
kontaktních center –
legitimizace

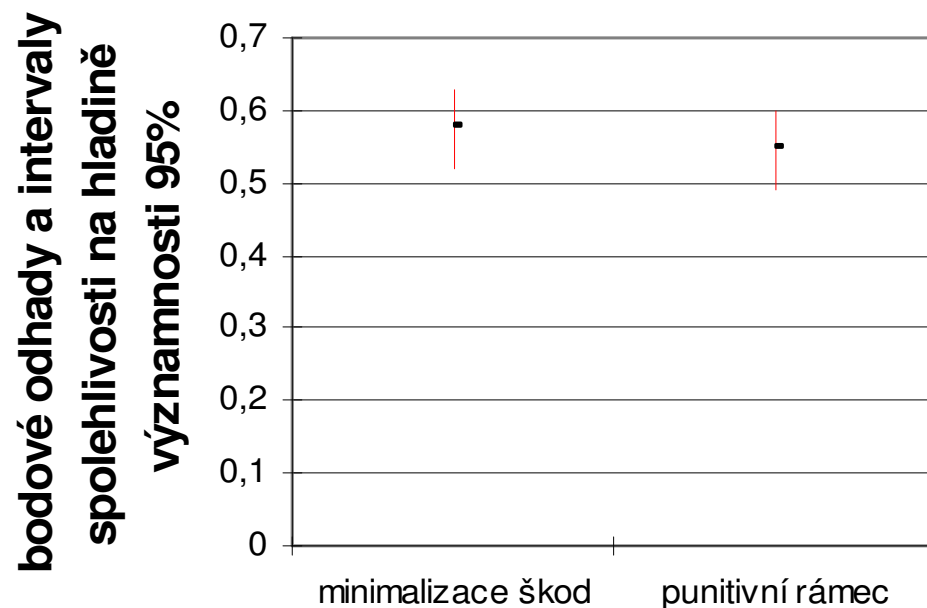
punitivní rámec

drogové mafie, pašování
drog, drogová kriminalita,
zadržení výrobců drog

2000

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2000

minimalizace škod

milost prezidenta republiky pro Stanislava Pobudu

MPK: Národní strategie protidrogové politiky 2001 - 2004

punitivní rámec

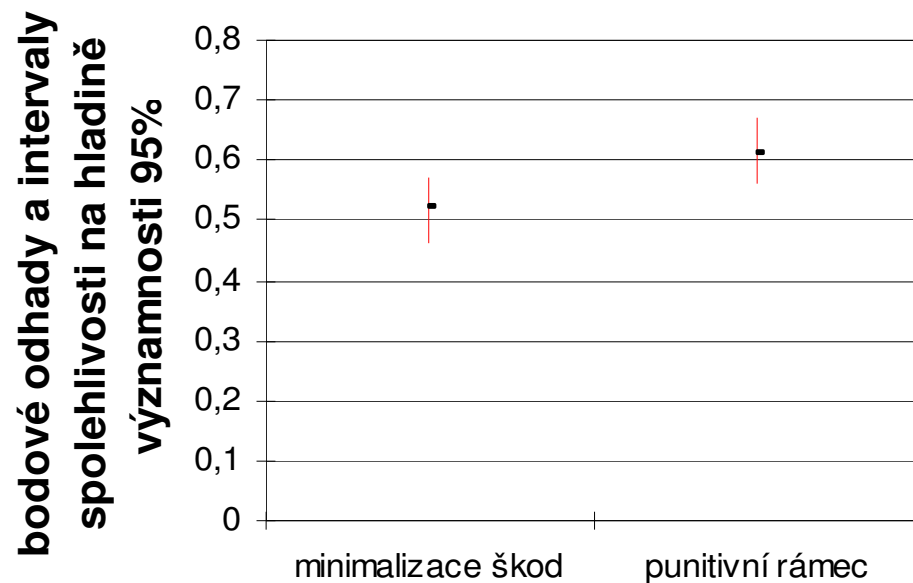
„úspěšnost protidrogového zákona“

volný prodej léků s obsahem pseudoefedrinu

2001

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2001

minimalizace škod

návrh poslance Pejřila

punitivní rámec

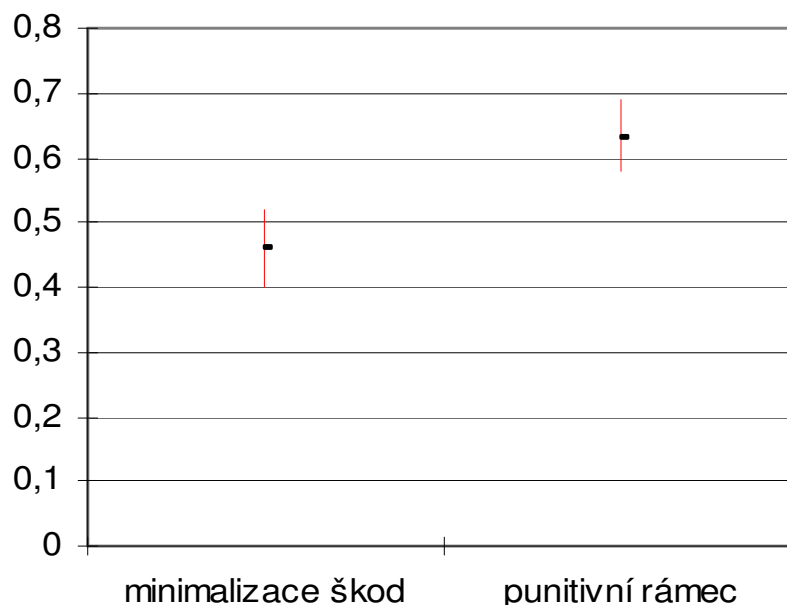
NPC: desetileté výročí,
převoz drog z
Afghánistánu (domněnky
o financování teroristů)

2002

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2002

bodové odhady a intervaly
spolehlivosti na hladině významnosti
95%

minimalizace škod

činnost kontaktních center: nárůst počtu narkomanů a snížení jejich věku

punitivní rámec

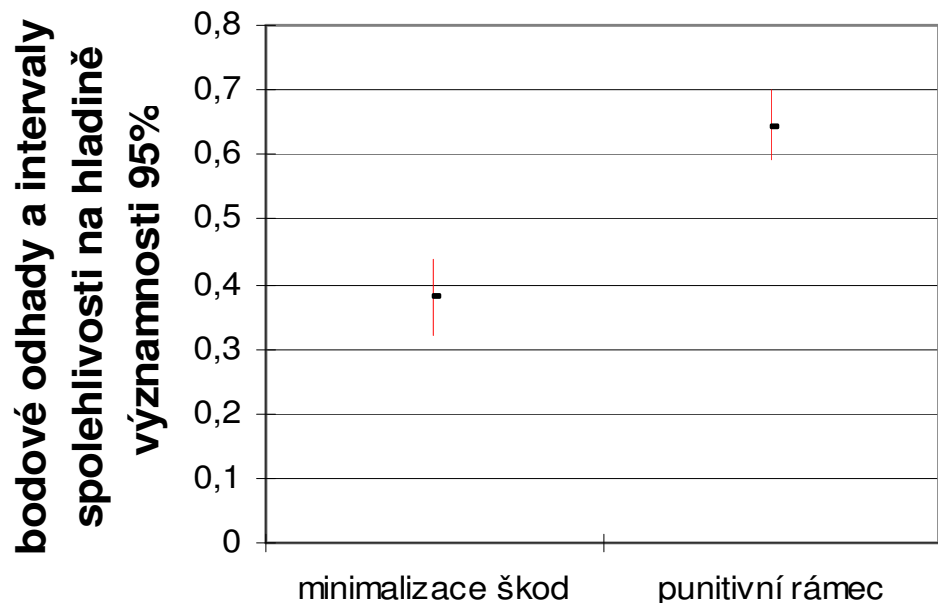
mezinárodní drogové organizace

nárůst spotřeby heroinu

2003

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2003

minimalizace škod

návrh Petra Mareše

zánik funkce
okresních koordinátorů

punitivní rámec

NPC: dvanáctileté
výročí

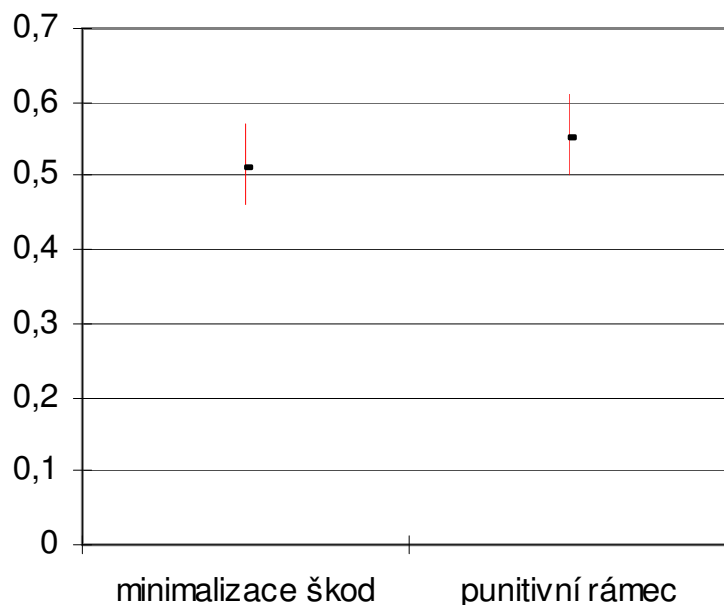
75% příspěvků
tematizovalo drogovou
kriminalitu

2004

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2004

bodové odhady a intervaly
spolehlivosti na hladině
významnosti 95%

- vyhlášení „války drogám“
- soustředěná kritika „války drogám“

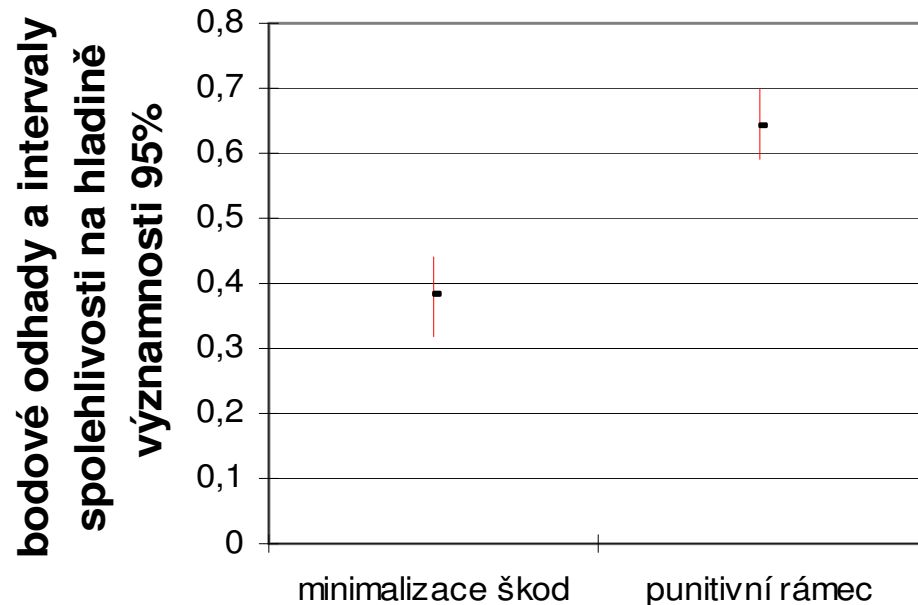
minimalizace škod

- odvolání Josefa Radimeckého

2005

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2005

minimalizace škod

činnost kontaktních center

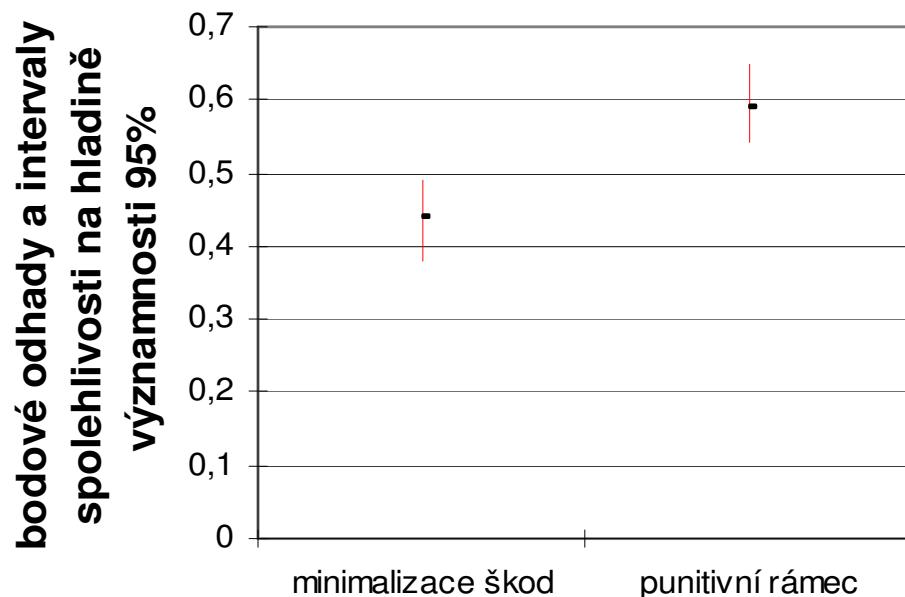
punitivní rámec

drogy ve vězení

2006

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2006

minimalizace škod

Národní monitorovací
středisko pro drogy a
drogové závislosti
(zprávy, semináře)

punitivní rámec

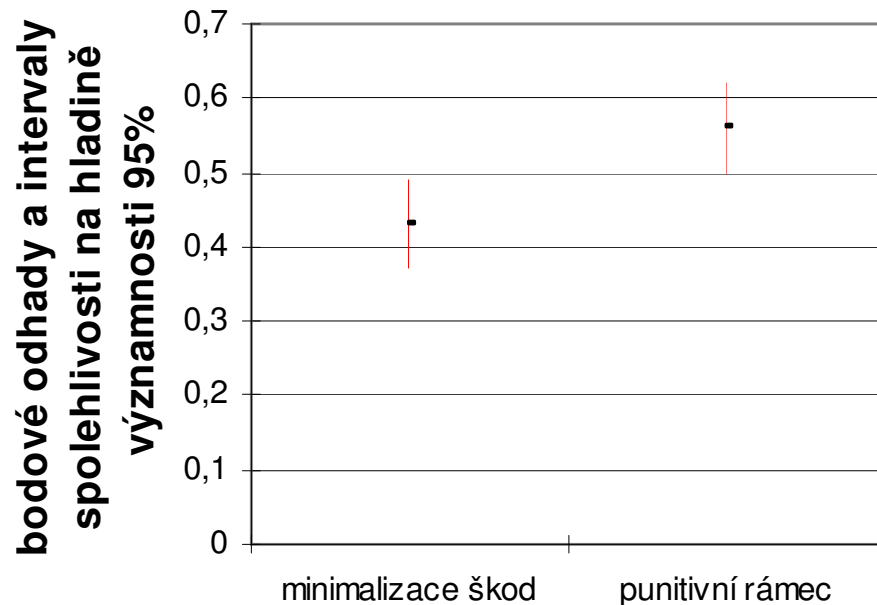
pašující Češi

NDC: patnácté výročí

2007

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2007

rozhodnutí Nejvyššího soudu o beztrestnosti pěstování konopí

polemika s rozhodnutím punitivní rámec

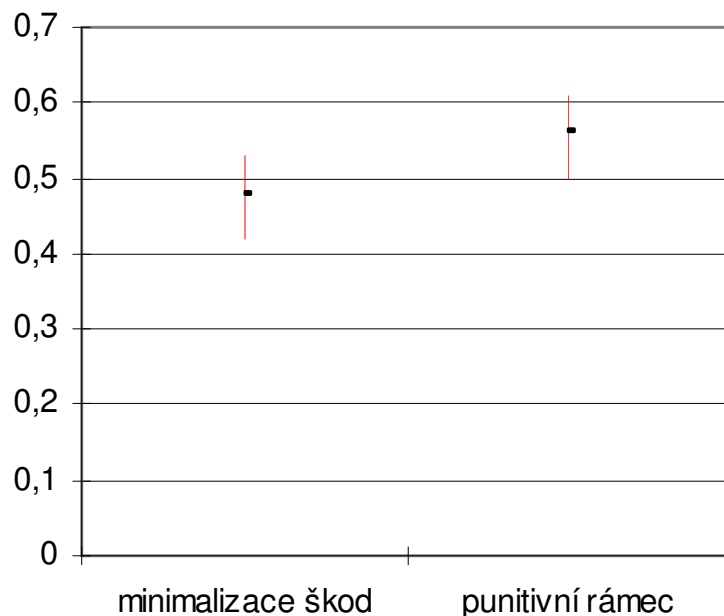
akce NPC

2008

Podíl rámců na celkovém počtu příspěvků v roce 2008

bodové odhady a intervaly
spolehlivosti na hladině
významnosti 95%

minimalizace škod

□ rozsudky Ústavního soudu: pěstování marihuany neznamená výrobu drogy

punitivní rámec

□ produkce drog a drogové násilí ve světě

Konstantní témata

Lze vysvětlit rutinním získáváním informací z institucionálních zdrojů v podobě tiskových zpráv (např. NPC), výročních statistik, analýz, soudních avíz či výročních zpráv (např. Sananim).

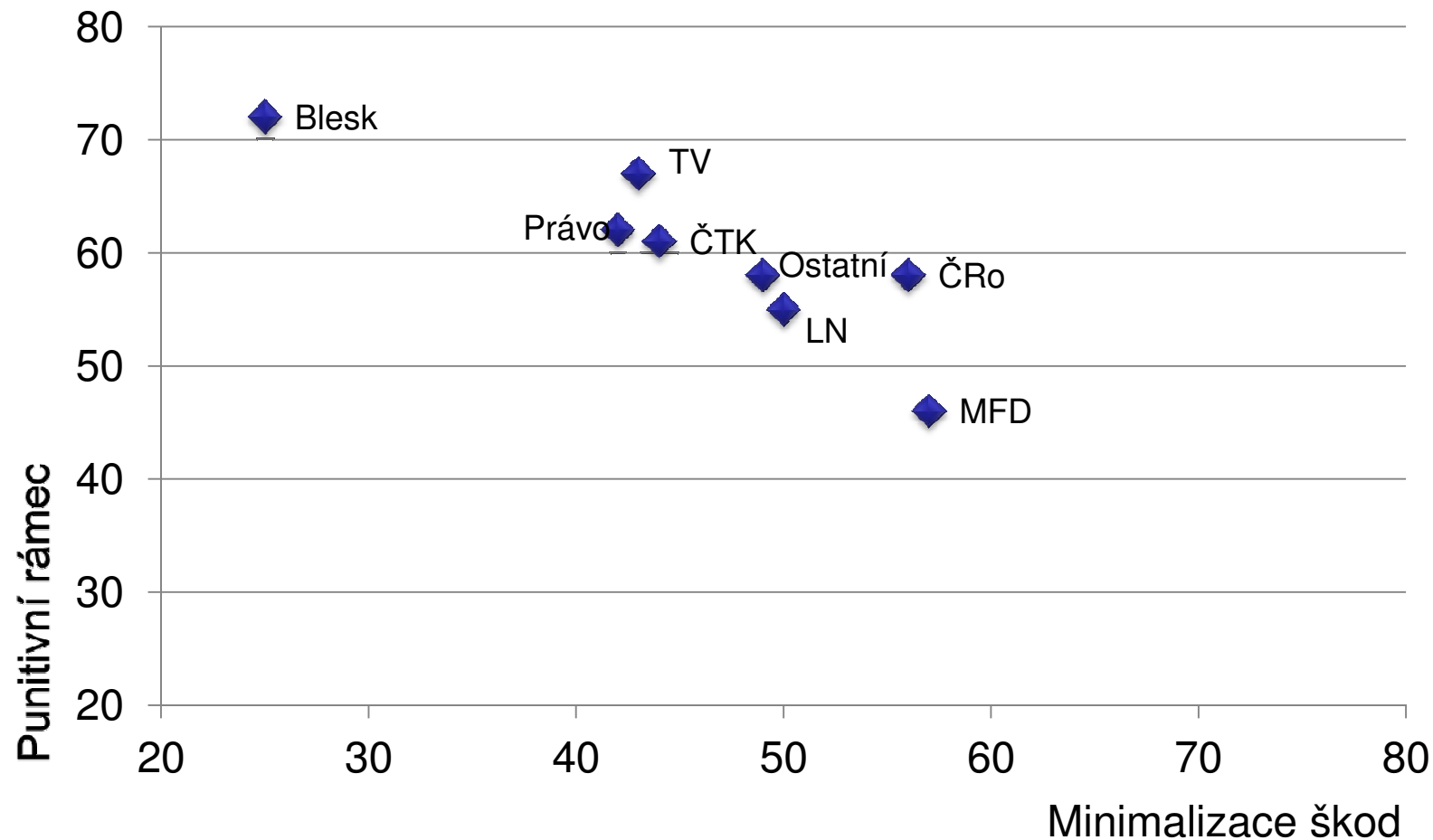
Období zvýšené medializace

Pravidlo kovariance = růst obou rámců
současně: protidrogové legislativní
návrhy, studie, výroční zprávy a výzkumy,
policejní akce

Výjimky z kovariance: klidná období bez
debat, kdy sezonní nárůsty punitivního
rámce nebyly doprovázeny častějšími
odkazy na minimalizaci škod

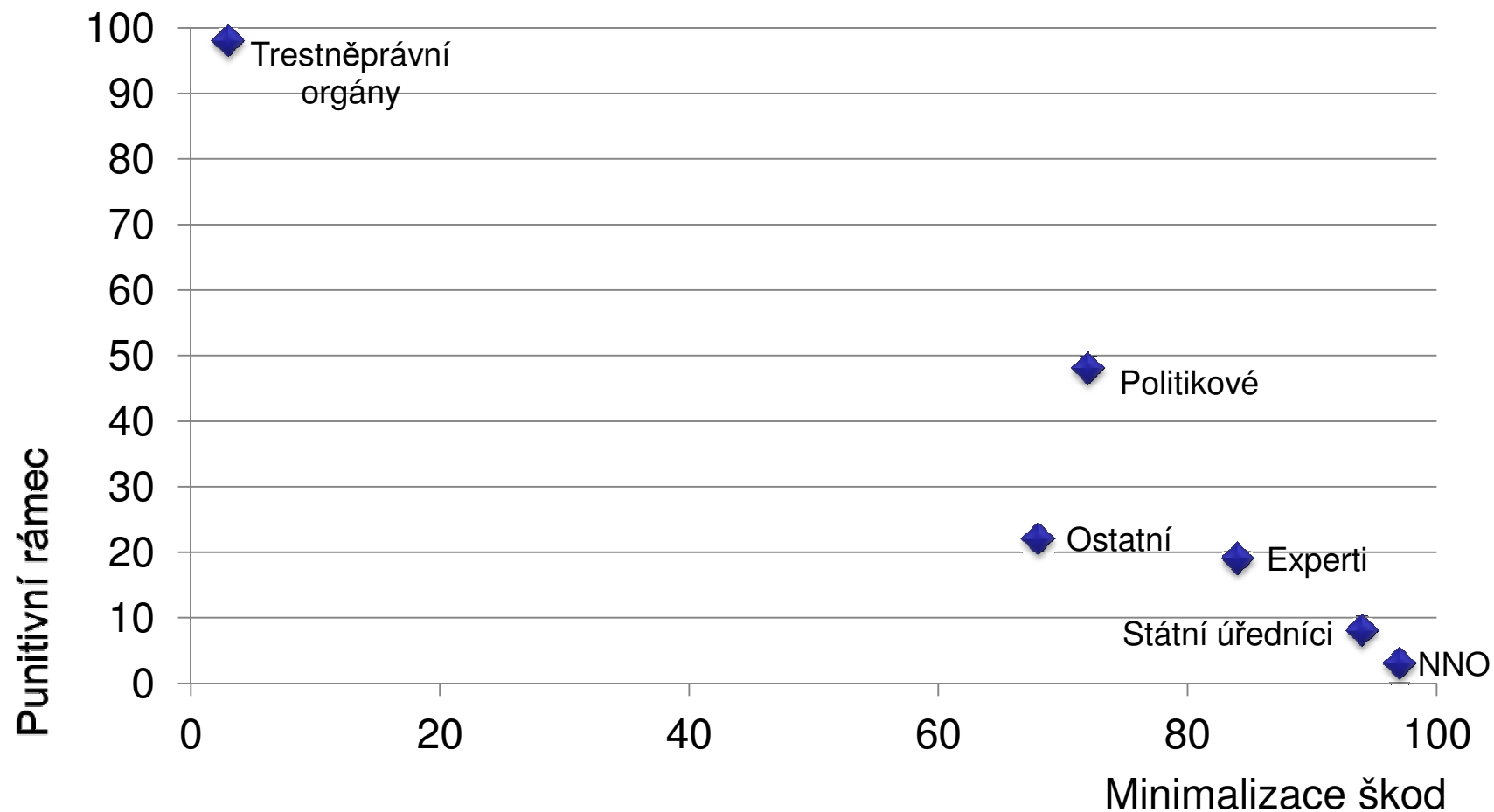
Přítomnost rámců ve vybraných médiích (v % příspěvků)

Kontingenční koeficient = 0,159 (punitivní), 0,154 (minimalizace škod).
Koeficient $\phi \geq 0,1$ pouze pro MFD a Blesk

Souvislost mezi rámci a atribucí zdroje (v % zmínek)

Koeficient $\varphi \geq 0,1$ pro všechny zdroje kromě politiků (puni) a ostatních

Tabulka 1: Faktory ovlivňující výskyt dominantních rámců v příspěvcích (logistický regresní model)

Faktor	Relativní šance (<i>odds</i>)	
	Minimalizace škod	Punitivní
Trestněpráv. orgány	0,143	52,301
Experti	15,888	0,384
Státní úředníci	34,913	0,390
Neziskové org.	64,930	0,279
Politikové	5,527	2,801
Ostatní zdroje	7,411	0,362
Regionální příloha	1,425	0,635
Konstanta	0,545	1,365

Poznámka: Úroveň příspěvku. Nagelkerkeho $R^2 = 0,471$ (mini),
0,346 (puni). Hladina významnosti $\alpha < 0,001$

Závěry

- Setrvalá „remíza“ mezi punitivním rámcem a rámcem minimalizace škod:
 - 1) problémy zločinnosti, který má řešit policie a soudy
 - 2) problémy závislosti a veřejného zdraví, které mají řešit neziskové organizace a medicína

Závěry

- ❑ Vztah mezi novináři a rutinními zdroji + mediální přítomnost hlavních institucionálních aktérů drogové politiky = status quo v mediálním obrazu drog
- ❑ Agenda aktivistických skupin (morálka, rozpad rodiny, občanské svobody) do médií nepronikla

Závěry

□ Do budoucna by mediální obraz drog v ČR mohl proměňovat v případě nastolení nových kontroverzních návrhů nebo v důsledku strukturální změny v rozložení sil mezi hlavními aktéry drogové politiky

*Děkujeme Vám
za pozornost*

Mgr. et Mgr. Magda Juránková,
Mgr. Jan Morávek, Ph.D.

Faculty of Social Sciences
Charles University in Prague

Tabulka 2: Zastoupení sledovaných rámců ve vybraných médiích (bodový odhad, intervalový odhad na hladině významnosti 95 %)

Titul / skupina médií	Příspěvků ve vzorku		Zastoupení rámce v příspěvcích média (bodový odhad v %, koeficient φ)	
	N	Podíl (v %)	Minimalizace škod	Punitivní
MF DNES	789	25,7	57 (0,109***)	46 (-0,142***)
Televizní vysílání	479	17,0	43 (-0,039*)	67 (0,083***)
ČTK	377	15,6	44 (-0,036*)	61 (0,026)
Právo	522	12,3	42 (-0,042*)	62 (0,034)
Český rozhlas	161	5,7	56 (0,042*)	58 (0,001)
Lidové noviny	138	5,2	50 (0,012)	55 (-0,012)
Blesk	176	4,5	25 (-0,101***)	72 (0,061***)
Ostatní	428	13,9	49 (0,007)	58 (0,001)

Poznámka: Kontingenční koeficient = 0,159 (punitivní), 0,154 (minimalizace škod). Hladina významnosti $\alpha < *0.05$, $**0.01$, $***0,001$

Tabulka 3: Zastoupení zdrojů v příspěvcích a souvislost mezi zdroji a dominantními rámci

Zdroj	Zmínka		Příspěvků (v %)	Rámování zmínky (bodový odhad podílu v %, koeficient φ)	
	n	p (v %)		Minimalizace škod	Punitivní
Trestněpráv. orgány	628	37	21	3 (-0,819***)	98 (0,783***)
Neziskové org.	413	24	14	97 (0,460***)	3 (-0,486***)
Experti	221	13	7	84 (0,211***)	19 (-0,212***)
Politikové	206	12	7	72 (0,114***)	48 (0,008)
Státní úředníci	187	11	6	94 (0,265***)	8 (-0,270***)
Ostatní	59	3	2	68 (0,043)	22 (-0,092***)

Poznámka: Hladina významnosti $\alpha < *0.05, **0.01, ***0,001$